

Systematisk symptomregistrering bruk av ESAS

- Mobilt palliativt team, SUS
- Torhild Thorstvedt, leder MPT

Pasienter med langtømmet kreftsykdom har mange symptomer samtidig

- Slapphet
- Smerter
- Kvalme
- Munntørrhet
- Tung pust
- depresjon
- Sløvhett/døsighet
- Forstoppelse
- Dårlig matlyst
- Angst
- Psykisk stress
- Forvirring/delir

Utfordringer i sympomlindrende behandling

- Kartlegging av pasientens plager og situasjon
- *”Hvordan har pasienten det egentlig?”*
- Vurdering av effekt av intervensjonene
- *Hjelper det vi gjør?*

Utfordringer

- Helsepersonell
  - Ved journalopptak klarer legene bare å oppfange et lite antall symptomer
  - Vi har en tendens til å feilvurdere plagene
  - Påstand: vi er for lite opptatt av livskvalitet !
  - Effektmål
  - Objektive mål er lite egnet
  - Subjektive effektmål blir viktig for symptomlindring

Krav til instrument for effektmål i palliativ medisin

- Raskt og enkelt i bruk
- Raskt og enkelt og tolke
- Måler det som var hensikten å måle
- Pålitelig
- Høy sensitivitet (fanger opp endringer som er klinisk relevante)

Fødselsnr.

Navn

Dato   Tidspunkt

Hvordan har du det i dag?

Smerte – i ro

Ingen 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Verst tenkelig

Smerte – ved bevegelse

Ingen 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Verst tenkelig

Slapphet

Ingen 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Verst tenkelig

Kvalme

Ingen 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Verst tenkelig

Tungpust

Ingen 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Verst tenkelig

Munntørrhet

Ingen 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Verst tenkelig

Matlyst

Normal 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Verst tenkelig

Angst /uro

Ingen 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Verst tenkelig

Trist/deprimert

Ingen 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Verst tenkelig

Alt tatt i betraktning, hvordan har du det i dag?

Bra 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Verst tenkelig

Utfylt av

Arbeidsredskap: ESAS

Edmonton Symptom Assessment System

- Raskt å fylle ut
- Enkelt å fylle ut
- Raskt og enkelt å tolke
- Kan fremstilles grafisk
- Kan brukes av alle i teamet

Utfylt av: _____

Dato: 16/08 Kl.: 13

Hvordan har du det i dag?

Smerte – i ro	Ingen	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Verst tenkelig
Smerte – ved bevegelse	Ingen	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Verst tenkelig
Slapphet	Ingen	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Verst tenkelig
Kvalme	Ingen	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Verst tenkelig
Tungpust	Ingen	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Verst tenkelig
Muntørhet	Ingen	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Verst tenkelig
Mattyst	Normal	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Verst tenkelig
Angst /uro	Ingen	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Verst tenkelig
Trist/deprimert	Ingen	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Verst tenkelig
Alt tatt i betraktning, hvordan har du det i dag?	Bra	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Verst tenkelig

Kroppskart.
Fylles ut av pasienten selv eller av pasienten i samarbeid med sykepleier/lege

Merk av smertens karakter ved hjelp av følgende bokstave

B = Brennende

N = Nummenhet

V = Verkende ✓

M = Murrende

P = Frikking

S = Stikkende

A = Annet; beskriv med egne ord:

ESAS (Edmonton Symptom Assessment System), revidert ved KBK, SUS

Fordeler v/systematisk symptomregistrering

- Lette beskrivelse av symptomer
- Identifisere og prioritere pas. problemer
- Oppnå best mulig symptomlindring
- Bedre kommunikasjon med pasientene
- Felles referanseramme for kommunikasjon og rapportering av pasientens tilstand

Henviøt MPT 25/2

Stavanger Universitetssjukehus
Helse Stavanger HF
Postboks 8100, 4068 Stavanger

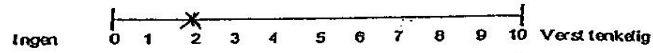
Utvju)

Utfyllt av: _____

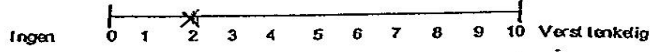
Dato: 22/2-08 Kl.: 12⁰⁰

Hvordan har du det i dag?

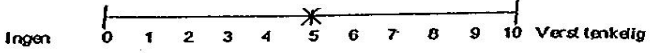
Smerte-i ro

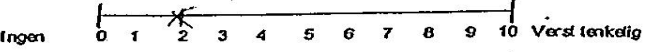
Smerte- ved bevegelse

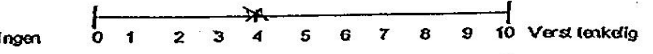
Slapphet

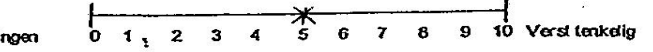
Kvalme

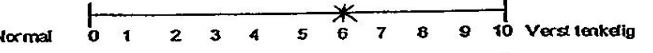
Tungpust

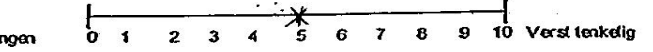
Munntørrhet

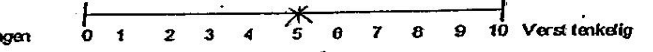
Mattlyst

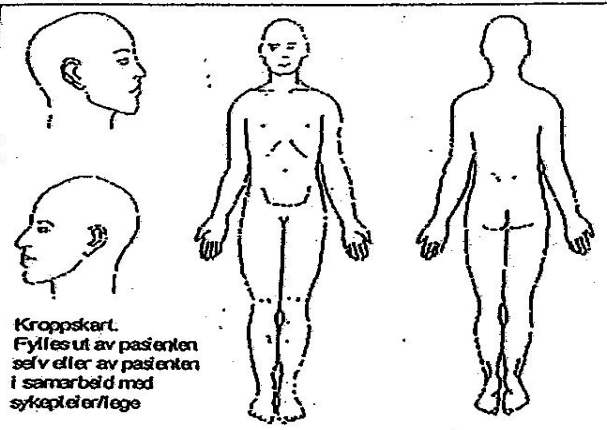
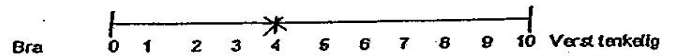
Angst /uro

Trist/deprimert

All tatt i betraktning, hvordan har du det i dag?

Kroppskart.
Fylles ut av pasienten selv eller av pasienten i samarbeid med sykepleier/lege

Merk av smertens karakter ved hjelp av følgende bokstave
B = Brennende
N = Nummenhet
V = Verkende
M = Murrende
P = Prikking
S = Stikkende
A = Annet; beskriv med egne ord:
ESAS (Edmonton Symptom Assessment System), revidert ved KBK, SUS

Fordeler ved bruk av ESAS

- Forenkler og standardiserer dokumentasjon
- Kvalitetssikring av arbeidet med den enkelte pasient, og posten som helhet
- Kan brukes i forskning

Bruk av ESAS-skjema:

- Belaster det pasienten?
- Belaster det personalet?
- Nyttig for pasienten?
- Nyttig for personalet?

- Nyttig for pårørende?

Fordeler ved symptomregistrering

- Lette beskrivelse av symptomer
- Identifisere og prioritere problemer
- Oppnå best mulig symptomlindring
- Lette kommunikasjon med/om pasienten
- Koordinere behandling og pleie
- Forenkle/standardisere pas. dokumentasjon
- Felles referanseramme for personalet
- Kvalitetssikre arbeidet med pasienten , og i avd. som helhet

nettadresser

www.helse-bergen.no/omoss/avdelinger/klb/

Lykke til!

